

1.

We wonen op het eiland Koevangerschijf, met aan de ene kant de Waddenzee, en aan de andere kant de Noordzee.

We wonen in het Berkenbos. Niet in een huis, maar in een lemen hut.

Onze hut is niet heel groot, maar wel licht.

Aan de voorkant heeft mijn moeder Joos een enorm plexiglas-zen raam gemaakt.

Als je er vanaf een keukenstoel naar kijkt, ziet de ruit eruit als een mistlandschap. Je kan er doorheen kijken, maar alles erachter vervaagt.

Ik vind dat fijn. Je weet eigenlijk niet goed wat er achter het raam is. Dus het kan van alles zijn.

Mijn kamer, die naast de keuken is, heeft ook een plexiglas-zen raam. Achter mijn raam is het wat helderder. Dat had voor mij niet hoeven. Maar mama had per ongeluk ander plexiglas besteld.

Er tikken, als het hard waait, altijd vlierbessentakken tegen onze ramen aan.

Nu ook.

Ik vind dat een leuk geluid.

Vaak ga ik in mijn kamer zitten schrijven als het erg waait. Want dan vind ik het buiten niks.

Iemand moet opschrijven wie mijn vader is. En ik weet dat ik die iemand ben.

Ik heb in de keuken een kop thee gepakt, en een koekje uit Noorwegen. Over Noorse koekjes later meer.

Mijn verhaal is bijna af. Ik ga nu het laatste hoofdstuk schrijven. Met mijn speciale pen. Daarover ook later meer.
Als het verhaal klaar is, ga ik het aan papa laten lezen.
Want het gaat tenslotte over hem.
Over mijn vader.
Mijn vader Doek.

2.

Ik zat in de klas en was in de weer met een rekenrek. Ik schoof met de kralen, maar ik vergat ze te tellen. Want ik had papa net buiten langs het raam voorbij zien schuiven. Dat was vreemd, want het was nog vroeg in de ochtend, en dan sliep papa meestal nog.

Ik loerde steeds naar het raam.

Juf Lieneke zei: 'Jullie mogen zo ver tellen als jullie kunnen. Verschuif eerst alle blauwe kralen. En tel ze vooral goed.'

Ik begon te tellen. Eén. Ik verschoof een kraal. Twee. Ik zag papa's hoofd voor het raampje van de klasdeur verschijnen. Drie. De deur zwaaide open, en papa stormde de klas in.

Hij keek blij en bozig door elkaar. Zoals zo vaak.

'Goedemorgen,' zei hij met zijn krachtige stem.

'Goedemorgen,' zei juf Lieneke.

'Zolang er hier kinderen zijn die zeggen dat mijn dochter naar kaasdoek stinkt, komt mijn dochter niet meer naar school.'

Voldaan keek papa de klas rond.

'Kom Biba,' zei papa. Hij keek me aan met zijn mooie blauwgrijze ogen. De ogen waar ik zo van houd. 'En neem dat telraam maar mee.'

Ik stond op, en liep naar papa. Het rekenrek bungelde in mijn hand.

'Oké,' zei juf Lieneke. Ze hapte een beetje naar adem.

'De groeten,' zei papa.

We liepen de klas uit. We gingen een eind fietsen. Ik zat achterop met het rammelende rekenrek.

Zeewind joeg door mijn haren.
Ik vond school heel leuk.
Maar ik vond papa leuker.

3.

De dag voordat papa me met rekenrek en al de klas uit kwam plukken, had ik thuis aan tafel verteld dat Siem en Siep hadden gezegd dat ik stonk naar kaas. Naar kaasdoek, om precies te zijn.

‘Wat is daar erg aan?’ had ik gevraagd.

‘Alles,’ zei Siem.

‘Het komt door je vader. Hij eet te veel kaas. Bovendien is hij raar.’

‘Wat is daar erg aan?’ vroeg ik.

‘Alles,’ zei Siep.

‘Prima,’ zei ik.

Ik liep weg. Naar het klimrek. En begon om de onderste rekstok heen te duikelen, tot ik draaierig werd.

Toen ik dit aan tafel vertelde, smeed papa zijn vork in de pan met kaassaus.

‘Doek,’ zuchtte mama.

‘Ja schat,’ zei papa, terwijl hij zijn vork uit de kaassaus viste en aflikte.

Mama zei: ‘Doe niet zo...’

‘Raar?’ vroeg papa, met zijn vork tussen zijn tanden.

‘Wat is eigenlijk kaasdoek?’ vroeg ik.

‘Ik,’ zei papa. ‘Ik ben kaas-Doek. Volgens Siep en Siem.’ Hij doopte een paar bonen in de kaassaus. ‘En niet zomaar een kaas-Doek, maar een stinkende kaas-Doek.’

‘Juf Lieneke zorgt wel dat die jongens weer bijdraaien,’ zei mama.

‘Dat denk ik niet,’ zei papa.
‘Maar wat is kaasdoek nou echt?’ vroeg ik.
‘Dat is een ruwe lap stof, waar de kaas op uitlekt als hij gemaakt wordt, maar als hij nog niet echt kaas is,’ zei mama.
‘Dat wil ik wel eens zien,’ zei ik.
‘Eet nou eerst maar je bord leeg,’ zei mama.
Dat deed ik.
Ik zag papa wilder kauwen dan anders.
We zeiden alle drie niks.
Berkenblaadjes waaiden door het openstaande raam naar binnen.
Toen het eten op was, ruimde mama af.
Het toetje was chocoladecake.
Hij was belachelijk lekker.
Dat is hij altijd als mama hem maakt.
Na het eten moest ik naar bed. Mama las voor.
Ik hoorde papa naar buiten gaan.
Hij ging vast naar de Wortelplek.
Daar gaat hij bijna altijd naartoe als hij onrustig wordt.

4.

De Wortelplek was zoiets als papa's heiligdom.

De Wortelplek is niet ver van onze hut. Het is een ronde open plek, tussen negen reusachtige omgevallen bomen. De pluizige, grillige wortels aan de uiteinden van de liggende bomen wijzen naar binnen, en vormen een cirkel.

Tussen de gigantische boomwortels hangen allemaal kluiten aarde, en groeien dotten mos, klompjes gras, en zelfs kleine paddenstoelen.

Toentertijd, als ik de Wortelplek opliep, langs de boomwortels, kwam ik met mijn hoofd nauwelijks tot halverwege de wortels, zo enorm waren ze. En zo klein was ik.

Nu komen de wortels nog maar een klein stukje boven mijn hoofd uit.

Zolang als ik me kan herinneren bracht papa al veel tijd door op de Wortelplek.

De wortels maakten hem rustig. En blij. En vol leven.

Ze maakten hem papa.

'Zonder wortels geen papa,' zei mama altijd.

En dat klopte.

Als papa om een of andere reden een paar dagen niet naar de Wortelplek kon, veranderde hij.

Dan werden zijn wangen grijs in plaats van rood, zijn haar slap in plaats van wapperig, en zijn ogen leeg in plaats van fonkelend.

Wat papa deed op de Wortelplek was zitten. Voornamelijk zitten.

En zo werd hij papa. En bleef hij papa.
Ik ging ook wel eens uren op de Wortelplek zitten.
Maar bij mij veranderde er dan niks.
Mijn haar werd niet soepeler, mijn wangen niet blozender, en
mijn ogen niet glanzender.
Bij mij was het ook niet zo, dat als ik níet op de Wortelplek
kwam, mijn haar als een vaatdoek langs mijn gezicht hing,
mijn wangen bleek waren, of mijn ogen mat.
Ik zag er eigenlijk altijd wel oké uit.
Voor mij was de Wortelplek leuk. Maar voor papa was de
Wortelplek nodig. Broodnodig.
Hij werd er papa van. Mijn vader. Doek.
Daarom was de Wortelplek een soort heilig.